

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 8.

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1954—55

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1956

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1955 — Nr. 8.

FISKERI-UNDERVISNINGEN 1954—55

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

A.s John Griegs Boktrykkeri, Bergen
1956

INN H O L D

Alminnelige bemerkninger	5
Skoler:	
Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.....	7
Statens Fiskarfagskule, Florø	8
Statens Fiskarfagskule, Aukra	9
Statens Fiskarfagskule, Bodø	11
Statens Fiskarfagskule, Honningsvåg.....	13
Eksamen på høvedsmannslinjen	20
Motorpassereksamen	21
Kokkeeksamen	21
Statens Kjølemaskinistskole, Trondheim.....	21
Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag	25
Motorkurser ved Val Landbruksskole, Nord-Trøndelag	26
Lærebruk:	
Statens Forsøks- og Lærebruk for Fiskeribedriften i Finnmark, Vardø	27
Diverse kurser	33
Tillegg	
Oversikt over den fylkesmessige fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarfagskoler for skoleåret 1954/55.....	37

Alminnelige bemerkninger.

I beretningsåret har det under Fiskeridirektoratets administrasjon vært i gang fem fiskarfagskoler, et lærebruk og en kjølemaskinistskole.

Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg (gave fra Oslo by), ble ferdig høsten 1954 og undervisningen ved skolen tok til 22. september samme år.

Plankomiteen for Statens Fiskarfagskole, Gravdal, ble ferdig med sitt arbeid i løpet av budsjettåret 1954—55.

Arbeidet med 3. byggetrinn ved lærebruket i Vardø har fortsatt etter at de omarbeidede planer er blitt godkjent av Stortinget. Kaiarbeidene ble fullført bortsett fra betongdekke på steinfyllingskaia. Et gammelt pakkhus ble flyttet og ombygd. Pakkhuset inneholder bl. a. salteri og tørrfiskloft. Innredning av annekset til elevrom ble påbegynt.

Spørsmålet om øvingsfartøy for fiskarfagskolene er ikke kommet nærmere sin løsning.

Lærebøkene «Båtmotorer» (i tidligere beretninger omtalt som «Motorlære») og «Havlære» på nynorsk, ble ferdig i beretningsåret. «Fiskeribiologi» er oversatt til nynorsk og vil etter planen bli ferdig til skoleåret 1956—57. Direktoratet arbeider med spørsmålet om å få gitt ut også «Fiske og fangst» på nynorsk.

Skoleplanen for fiskarfagskolene er nå trykt også på nynorsk.

Bortsett fra motorpasserkurset ved Statens Fiskarfagskole, Aukra, har motorpasser- og kokkekursene ved de øvrige fiskarfagskolene begynt samtidig som høvedsmannskursene, 1. september. Eksamen har vært avholdt i slutten av januar. Dette har ført en rekke ulemper med seg, bl. a. at juleferien avbrøt undervisningen kort tid før eksamen og at elevene ikke rakk å være med i vintersildfisket. Fra og med skoleåret 1955—56 vil derfor kurstiden for motorpasser- og kokkekursene bli omlagt slik at nye kurser tar til 15. august og ca. 7. januar med eksamen henholdsvis før jul og i midten av juni. Høvedsmannskursene vil begynne 1. september, med avslutning sist i juni som før.

Arbeidet med å skaffe fiskarfagskolene undervisningsmidler i form av lysbilder har fortsatt. I alt er det laget til ca. 200 forskjellige bilder fordelt på flere fag. Fra en rekke motorfabrikker har en ellers i beretningsåret skaffet en hel del tegninger og brosjyrer av forskjellige motortyper. Fra A/S Norske Shell har en også fått verdifullt undervisningsmaterieell i form av bøker, brosjyrer, lysbilder etc.

Da det ofte er vanskelig og også kostbart for skolene å få foredragsholdere, bl. a. fra Fiskeridirektoratet, har en tatt opp spørsmålet om å få talt inn foredrag, beretninger fra tokter, aktualiteter etc. på lydband til avspilling ved skolene.

Beregnet bl. a. på undervisningen ved fiskarfagskolene har direktoratet bearbeidet en rekke filmopptak som er gjort av direktoratets konsulenter. I beretningsåret ble disse filmene ferdige:

«Grønlandsfiske» (torsk, kveite, håkjerring, 2 hjul).

«Med stortråler i Barentshavet».

«På rekefiske» (fargefilm).

«Snurpenotfisket i Lofoten».

Det er videre tatt opp en film om behandling av ferskfisk.

For Statens Filmsentral har direktoratets undervisningskonsulent oversatt kommentarmanuskriptene til «Trawl in Action», «Underwater Story» og «Life in the Arctic». Dessuten har en overfor filmsentralen gitt uttalelser om eller henledet oppmerksomheten på utenlandske fiskerifilmer som det rimeligvis ville være aktuelt å omarbeide til norsk.

Av midler som er stilt til disposisjon over fiskeribudsjettet er det ytt følgende stipendier:

Styrer *Evind Ottesen*, Laksevåg, til besøk ved fiskarfagskolene i Florø, Aukra og Bodø.

Avdelingsformann *Harrang Pedersen*, Vardø, til deltakelse i formannskurs ved Statens Teknologiske Institutt, Oslo.

Navigasjonslærer *Aron Rørvik*, Bodø, for å foreta studietur til storsildfeltet.

Styrer *Nils Johansen*, Trondheim, for å studere undervisning m. v. ved en del institusjoner for kjøleteknikk i England.

Motorlærer *Martin Moen*, Honningsvåg, til besøk ved fiskarfagskolene på Aukra og i Laksevåg samt motorfabrikker i Molde og på Rubbestadneset.

Kokkelærer *Djalve Kollvangsnes*, Honningsvåg, til besøk ved fiskarfagskolene i Florø og Laksevåg.

Styrer *Jørgen Langen*, Bodø, til studiereise i Danmark og Tyskland.

SKOLER

Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.

Skolens råd var i første halvdel av skoleåret det samme som forrige skoleår. Da fylkesmann *Mons Lid* ble finansminister i januar 1955, oppnevnte Fiskeridepartementet kst. fylkesmann *Ole Rieck* som hans varamann i rådet. Herr *Rieck* fungerte som rådets formann i resten av skoleåret.

De faste lærere og funksjonærer ved skolen har vært de samme som forrige skoleår.

Bortsett fra at *Kjartan Nerheim* har overtatt undervisningen i regnskapsførsel ved kokkelinjen, har skolens timelærere også vært de samme som før.

I løpet av skoleåret 1954–55 ble det i alt opptatt 60 elever av 138 søkere, hvorav 1 kokk-elev ble innkalt til det militære og måtte reise hjem.

I likhet med tidligere år har elevene fått undervisning i radiotelefoni ved kaptein *Johs. Holmboe-Oxaas*. Eksamen ble holdt den 26. januar 1955 med fullmektig *Einar Veseth* fra Telegrafverket som sensor. Samtlige kursdeltakere besto prøven.

Skolens elever har fra høsten 1954 vært medlemmer av Skoleteateret i Bergen, og har overvært en rekke av teaterets forestillinger. Videre har elevene hatt sitt eget elevlag med møter annenhver fredag gjennom skoleåret. Det har vært holdt en rekke interessante foredrag med filmframsyning etc.

Torsdag den 16. juni 1955 deltok et lag fra Statens Fiskarfagskule, Laksevåg, ved den årlige kapproing på Vågen. Laget vant en pokal oppsatt av Bergens Skipsmeklerforening, Bergen. Hver av deltakerne fikk dessuten utlevert diplom.

Foredragsholdere:

Fiskerikonsulent *Finn Devold*, fiskerikonsulent dr. philos. *Jens Eggvin*, fiskerikonsulent *Gunnar Dannevig*, vitenskapelig assistent *Arne Revheim*, samvirkekonsulent *Arne Nordset*, ingeniør *Zimmer* og overlærer *Tor Stuland*.

Ekskursjoner:

Fiskerimuseet, Bergen; utstillingen «Norge på havet»; Vervarslinga på Vestlandet; motorfabrikken «Union»; Fiskeridirektoratets Kjemisk-Tekniske Forskningsinstitutt; Campbell Andersens Enke A/S' redskapsfabrikk; Materialprøveanstalten, Bergen; Norsk Motor; Hydravinsj; firma J. Teigland A/S, pass og stell av akkumulatorer;

«Johan Hjort»; tur med besøk på sildoljefabrikken, Horsøy; Bergen Fiskeindustri A/S, Bontelabo; Biologisk stasjon, Espegrend.

I løpet av skoleåret 1954–55 har skolen hatt besøk av en rekke utenlandske representanter for skolevesen og fiskerinæring, bl. a. fra Holland, Tyrkia, Israel, Færøyene og Canada. Samtlige utenlandske besøkende har gitt uttrykk for sin begeistring for skolen.

Som tidligere har vaktmesteren ved skolen i løpet av skoleåret utført de nødvendige vedlikeholds- og reparasjonsarbeider. I fyrrommet har en fått installert ny pumpe for fyringsanlegget, og i motoravdelingen er det installert varmtvannsbeholder.

Av skolelegens rapport fremgår det at sunnhetstilstanden ved skolen har vært meget god. Det har vært et tilfelle av gulsott, men eleven kunne fortsette skolegangen etter sykehusopphold.

Statens Fiskarfangskule, Florø.

Rådet for skulen var det samme som før i første halvparten av skuleåret. Då funksjonstida for rådet gjekk ut 31. desember 1954 bad ordførar *Olav Kolle*, Florø, seg friteken frå å vere varamann i rådet. I hans stad vart *Johan Seim*, Rognaldsvåg, oppnemnd. Desse er no med i rådet i perioden 1. januar 1955 — 31. desember 1957:

1. Fylkesmann *N. Schei*, Hermannsverk, formann.
2. Ordførar *A. Hammerseth*, Tansøy, med varamann *Johan Seim*, Rognaldsvåg.
3. *Bertel Tungodden*, Nåra, med varamann *P. Hjertenæs*, Måløy,

Det faste personellet har vore det same som åra før. Lektor *Ottar Nordli* og kontorassistent fru *Audny Nordli* har baae havt permisjon frå skulen heile skuleåret. Som vikar har vore tilsett som lektor *Nils Årekoll* og som kontorassistent fru *Alfhild Husabø*. Styraren hadde sjukepermisjon frå 18. oktober til 18. desember 1954.

Då skuleåret tok til den 1. september hadde det meldt seg i alt 23 elevar, som alle vart opptekne. Det var 13 navigatørar og 10 kokkeelevar. Til siste kokkekurset, som tok til 1. februar, hadde det meldt seg 8 elevar, slik at ein ved skulen i år har hatt i alt 31 elevar. Ein elev vart sjuk kring 1. mai, og han vart tilrådt av skulelækjaren å slutte skulen.

Skuleåret har vore eit vanlegt godt skuleår. Elevane har ført seg fint, og tilhøva ved skulen har i det heile vore gode.

Også dette året har skulen vore ute på ekskursjons- og øvings- turar: to turar på sildefeltet og fleire turar ute på navigasjonsøvingar

med kompasskorrigerering og deviasjonskontroll. Skulen var og ein to dagars tur til Bergen. Elevane fekk der omvising i Fiskerimuseet, akvariet på Nordnes, Bergens Kokkskole og Zoologisk Museum. På turen fram og tilbake vart det drive praktiske øvingar i navigasjon og sigling etter spesialkart.

Navigasjonsklassa var ein dag ute med undervisingsskipet «Sjøveien». Elevane vart delt i parti, og skipsoffiserane og lærarane gav undervisning, demonstrerte og forklarte dei ymse slags moderne navigasjonsinstrument.

Det har vore halde fylgjande spesialforelesingar ved skulen. Konsulent *Gunnar Dannevig*: 4 forelesingar om «Merking av fisk, hvorfor og hvorledes», «Beskatning av skreibestanden», «Brislingen og brislingfisket», «Hummeren og hummerbestanden». Direktør *Kårbø*: Sildefisket, sildeloven, sildeomsetningen og Noregs Sildesalslag. Konservator *Soleim*: 2 forelesninger om «Fiskerienes utvikling og fiskevandringenes avhengighet av havstrømmene».

I skuleåret har det vore synt fram mange filmar. Dei fleste var undervisningsfilmar, men det var og nokre med ålment innhald.

Det årlege vedlikehaldet på bygning og utstyr er utført. Det er og kjøpt inn noko meir utstyr til elevroma og elevane si daglegstove. Huset og eigedomen er no i nokso bra stand.

Elevlaget ved skulen har vore i gang også i år, men med skiftande intensitet dei ymse bolkar av året.

Alle elevane vart granska av skulelækjaren då dei kom til skulen, og lækjaren har og gjennom året halde tilsyn med elevane si helse. Helsetilhøva ved skulen har vore sers gode.

Statens Fiskarfagskole, Aukra.

Fylkeskontorsjef *Bjørn Bugge* gikk ved skoleårets begynnelse av som formann i skolens råd. Fylkesmann *Olav Oksvik* ble oppnevnt som ny formann. For perioden 1. januar 1955 — 31. desember 1957 har Fiskeridepartementet oppnevnt følgende råd for skolen:

1. Fylkesmann *Olav Oksvik*, Molde, formann.
2. Oppsynssjef *Andreas L. Giske*, Ålesund, med varamann rektor *Aslak Erdal*, Molde.
3. Fisker *Ragvald Rasmussen*, Nordre Bjørnsund, med varamann fisker *Harald Dønheim*, Vestsmøla.

Kontorassistent *Dagmar Noreng* sluttet i stillingen 9. juli. Som ny kontorassistent ble fra 6. august ansatt *Anny Midtflø*, Aukra. Ellers har det ikke vært forandring i skolens faste personell.

Søknaden til motorpasserkursene har vært god, begge kurs var fulltegnete. Gjennomsnittsalder for elevene ved høstkurset var $25\frac{1}{4}$ år, for vårkurset $23\frac{1}{2}$ år.

Til høvedsmannslinjen var det 29 søkere, en var for ung for å avlegge kystskippereksamen og trakk søknaden tilbake av den grunn, en søker begynte i Laksevåg og en trakk søknaden tilbake. I alt ble opptatt 26 elever med gjennomsnittsalder på 22 år. Alle besto både fiskerieksamen og kystskippereksamen av 1. klasse.

Samtlige elever ved høvedsmannskurset avla prøve for radio-telefonisertifikat.

Det er drevet øvelse i radionavigasjon og skyting med redningsgevær.

En har i årets løp fått utført en del meget nødvendige vedlikeholdsarbeider og foretatt en del fornyelser.

Skolen har i år fått en ny 50 HK Wickmann-motor for demonstrasjon. Ved skifting av topp kan denne arbeide både som dieselmotor og glødehodemotor. Monteringen ble utført av elevene selv.

En har også kjøpt et nytt radiopileapparat (Phillips).

I undervisningen er film og lydbånd blitt mye benyttet på begge linjer.

Skolen har i år hatt følgende foredragsholdere:

Samvirkekonulent *Dybos*: «Fiskersamvirke».

Inspektør *Gundersen* i Esso: «Brenselolje, smørølje, rafinering av olje, oktantall.»

Cand. mag. *Grenager*: «Tare og hva taren kan brukes til».

Ellers har skolens lærere holdt foredrag og kåserier.

Skolen har besøkt motorfabrikkene i Molde, sildoljefabrikken på Steinshavn og Nerbøvågen skipsbyggeri, hvor verftets første stålbåt ble sjøsatt i år. Videre har skolen vært på storsildfeltet og deltatt i en seks timers tur med instrumentskipet «Sjøveien», hvor også blindnavigering ble foretatt. Skolen var også ute på prøvetur med den nye fiskebåten «Severin Roald».

På skolen har en i løpet av vinteren og våren vært plaget av influensa med høy feber og lang rekonvalesens-tid. Det var også flere tilfelle av røde hunder, men denne sykdom gikk dog svært lett.

Samtlige funksjonærer, piker og elever er undersøkt med hensyn til tuberkulinreaksjon og gjennomlyst ved diagnosestasjon i Molde.

Statens Fiskarfagskole, Bodø.

Skolens råd er det samme som før. Samtlige medlemmer ble oppnevnt på nytt for perioden inntil 31. desember 1955. Rådet har denne sammensetning:

1. Fylkesmann *Bue Fjermeros*, Bodø, formann.
2. Magister *J. Bakke*, Bodø, med varamann fiskeriinspektør *Nils Gjerde*, Bodø.
3. *Selmer Olaussen*, Kjerringvik, med varamann sekretær *Hammond Dahl*, Bodø.

Lærere, timelærere og faste funksjonærer ved skolen har vært de samme som i fjor. Skolens betjening har også hatt det samme omfang som tidligere.

Lektor *Per Kvavig* har sagt opp sin stilling, og lektorstillingen i naturfag blir derfor ledig fra høsten. Likeså blir det en ledig stilling som lærer i navigasjon, da lærer *Odd Kristensen* skal overta styrerstillingen ved skolen i Honningsvåg.

Til det nye skoleåret som begynte 1. september hadde det meldt seg ca. 40 søkere. I tillegg hadde skolen mottatt en rekke forespørsler. Skolen tok opp 32 elever. Av disse møtte 30.

Den geografiske fordeling av elevene har i år vært litt annerledes enn tidligere, idet skolen i år bare har hatt en elev fra Finnmark fylke. Årsaken til dette er sikkert at det er kommet ny skole i Honningsvåg. Elevenes aldersfordeling er etter hvert blitt jevnere, slik at det ikke lenger er sånn stor aldersforskjell mellom elevene som det var de første årene.

Elevene har i skoleåret vist god arbeidsvilje, og en har ikke noe spesielt å utsette på deres oppførsel og forhold for øvrig. I så måte kan en si at dette kullet har vært det beste.

Sunnhetstilstanden har vært meget god. Elevene har vært underlagt den vanlige helsekontroll inklusive skjermbilledfotografering.

Undervisningen har omfattet de vanlige pensa og timetall. Som tidligere år har elevene fått undervisning i svømming og livredning.

Skolens undervisningsmaterieell er ytterligere blitt komplettert. Likevel er det fremdeles mange ting skolen trenger, så dette arbeid vil fortsette.

Den ordinære undervisningen har hatt god støtte i foredrag, film og ekskursjoner.

Det har i skoleåret vært holdt følgende foredrag:

Salgssjef *Hallre* i Simrad. Forelesning om ekkolodd og asdic. Lysbilder.

Konsulent *Magnus Berg*. Forelesning om lakseelver og laksefiske i Finnmark. Lysbilder.

Konsulent *Sætersdal*. Forelesning om fisket i nordlige farvann. Lysbilder.

Eva Scheer. Kåseri med lysbilder om «Det nye Israel».

Sekretær *Olsen*. 4 forelesninger om organisasjon.

Konsulent *Magnus Berg*. Forelesning om «Laksens biologi og forholdene i Nord-Norge», med lysbilder.

Konsulent *Kongsvik*. Kåseri om «Prøvebrukene i jordbruket i Nord-Norge», med lysbilder.

Magister *Storhaug*. Kåseri med film om «Underutviklede områder i Travancore».

Journalist *Leiken Vogt*. Kåseri om «Filmen og ungdommen». Film og lysbilder.

Konsulent *Slåttsveen*. Forelesning om Barentshavet med lysbilder.

Konsulent *Dybos*. 2 forelesninger om samvirke.

Kontorsjef *Riksheim*. Kåseri om Telegrafverket.

Dr. *Wiborg*. Forelesning om «Produksjonen i havet».

Konsulent *Birger Rasmussen*. Forelesning om «Sel og sel-problemer».

Skolen har vært på følgende ekskursjoner:

Hos *Ragnar Schjølberg* for å bese trålen og montering av trål. Ombord i «Polarquest».

Lofottur. Ombord i «G. O. Sars» og «Johan Hjort». Så snurpefangst, samt akvariet og museet i Kabelvåg.

Beså anlegget hos *Ragnar Schjølberg*.

Omvisning i telegrafbygningen.

Ombord i «Sjøveien».

Tur til Rognan. Beså båtbyggeriet.

Eksamen i radiotelefoni ble avholdt 20. og 21. desember 1954. Alle som gikk opp besto prøven.

Det vanlige vedlikehold med oppussing av gulver m. v. har vært foretatt. Dertil har en fått utført en god del malerarbeid, og vinduene i murbygningens 1. etasje er skiftet ut med nye.

Utvendig er en del mindre planeringsarbeid blitt utført, og tomten er ytterligere blitt en del beplantet med trær.

Som vanlig har forholdene ved skolen vært gode.

Lærer *Rørvik* var i januar 1955 på en studietur på storsildfeltet. Turen tok vel to uker.

Som før har skolen vært besøkt av både enkeltpersoner og større partier.

Skoleåret ble avsluttet 25. juni med utdeling av vitnemål.

Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg.
Gave fra Oslo by.

Oslo kommune meddelte Fiskeridepartementet ved brev av 16. januar 1947 at den hadde bevilget 1 million kroner til «reisning av en fagskole med lærebruk for fiskere i Finnmark». Beløpet ble innsatt på konto i Norges Bank og stillet til disposisjon for staten ved Fiskeridepartementet.

Fiskeridepartementet oppnevnte i den anledning en komité som fikk i oppdrag å utarbeide planer for reisning av en «statens fagskole med lærebruk for fiskere i Finnmark». Komiteens formann var daværende stortingsmann *Alfred Vågenes*, Honningsvåg.

Komiteen holdt møter i Honningsvåg i juli 1947 og møter og befarings av forskjellige tomter i Finnmark i oktober samme år. Komiteen avga enstemmig denne innstilling:

«1. Statens fagskole for fiskere i Finnmark (Oslo kommunes gave) bør plasseres i Honningsvåg. Skolen forutsettes da bygget på den tomt som i innstillingen er nevnt «Sibir».

2. Etter at skolens plassering er endelig avgjort og de nødvendige forhandlinger med Kjelvik (Nordkapp) kommune er avsluttet, innbys til arkitektkonkurranse på det grunnlag som er nevnt foran.»

Departementet forela innstillingen for Norges Fiskarlag og Finnmark Fiskarlag, som begge erklærte seg enige i plasseringen av skolen i Honningsvåg.

I mellomtiden hadde Fiskeridirektøren arbeidet videre med saken og avga etter konferanse med Riksarkitekten og fiskeriinspektøren i Finnmark den 24. september 1947 en uttalelse om det videre arbeid med saken. Fiskeridirektøren gikk, i tilslutning til komiteen, ut fra at spørsmålet om bygging av et lærebruk inntil videre ble stillet i bero og at en i første omgang gikk til reisning av en fiskarfagskole. Det var imidlertid forutsetningen at tomten fikk en slik beskaffenhet at det ble plass for en eventuell senere utvidelse med oppbygging av et lærebruk. Fiskeridirektøren var også enig i at det burde innbys til arkitektkonkurranse, idet en la vekt på at den planlagte skole ville bli den første i landet som ble bygget som fiskarfagskole.

For det videre arbeid med saken ble det av Fiskeridepartementet den 21. desember 1948 oppnevnt en plankomité med følgende sammensetning:

Stortingsmann *Alfred Vågenes*, formann.
Skolebestyrer *A. Grønningstater*, Aukra.
Riksarkitekt *K. M. Sinding-Larsen*.
Undervisningskonsulent *H. Tambs-Lyche*.

Senere tiltrådte også den tidligere bestyrer at fiskarfagskolen på Aukra, fiskeriinspektør *Sven Sømme*, komiteen.

Komiteens behovsplan for skolen ble endelig godkjent i møte i Oslo den 10. juni 1949.

17. mars samme år oppnevnte Fiskeridepartementet en jury for den påtenkte arkitektkonkurranse med undervisningskonsulent *Tambbs-Lyche* som formann.

Arkitektkonkurransen ble utskrevet den 15. august 1949, og juryens bedømmelse av resultatene ble forelagt Plankomiteen i møte den 20. og 21. februar 1950.

Fiskeridirektøren hadde i mellomtiden forhandlet med Kjelvik kommune (nåværende Nordkapp kommune) om tomtespørsmålet, med det resultat at kommunen stilte til disposisjon gratis tomt med det areal komiteen måtte finne nødvendig for skolen. Senere erklærte kommunen seg villig til å bekoste vei, vann og kloakk fram til skolens tomt.

Allerede under den første komité's arbeid med skolens behovsplan ble det klart at summen på 1 million kroner ikke ville strekke til, selv om en i første omgang sløyfet lærebruket. En fant det likevel riktig å utlyse arkitektkonkurranse på grunnlag av den plan som var utarbeidet under hensyn til at skolen burde ha en rasjonell størrelse og et tidsmessig utstyr, idet en da forutsatte at Plankomiteen på grunnlag av de erfaringer som ble høstet gjennom arkitektkonkurransen, fikk ta stilling til en eventuell reduksjon av planene senere.

Plankomiteen festet seg særlig ved et utkast med motto «I le», forfattet av arkitekt Erling Viksjø, Oslo, for dette viste den beste løsning av de forskjellige spørsmål som knyttet seg til selve skolen og til plasseringen av den. Komiteen kom imidlertid til at utkastet ville kreve en byggesum på anslagsvis 1,5 mill. kroner, idet den fant å burde sløyfe gymnastikksalen. Skolen skulle etter denne plan omfatte undervisningsavdeling, verksted med smie og internat for 60 elever.

Komiteen drøftet mulighetene av å bygge skolen i etapper, slik at en i første omgang — og innenfor gavebeløpets ramme — søkte skolen reist med hovedmannslinje alene, og altså i første omgang sløyfet motorpasserundervisningen og kokkeundervisningen. En fant imidlertid at det på den måten ikke ville kunne oppnås tilstrekkelig reduksjon av byggesummen, dersom en ikke samtidig gikk til reduksjon av elevtallet i så høy grad at skolens drift ville bli urasjonell.

Fiskeridepartementet forela saken for Oslo kommune ved brev av 7. juni 1950, og i brev av 27. juli s. å. meddelte Oslo kommune at den ville stille til disposisjon ytterligere $\frac{1}{2}$ mill. kroner til skolen, med forbehold om at en med beløpet kunne fullføre undervisnings-

bygningen, internatet og sjøboden, slik at det kunne sies at Oslo kommune sto alene om finansieringen av disse.

I brev av 31. juli 1950 anmodet departementet Riksarkitekten om å slutte kontrakt med arkitekt Viksjø om å utarbeide et revidert utkast av tegningene på grunnlag av juryens kritikk og plankomiteens merknader.

Plankomiteen søkte deretter i samråd med arkitekten å komme fram til planer for skolen som etter de beregninger en kunne foreta, ville være mulig å realisere innenfor den økonomiske ramme som var trukket opp.

Det resultat som plankomiteen kom fram til, ble forelagt Oslo kommune, som i brev av 8. juni 1951 meddelte at den godkjente de utarbeidede planer for skolen.

Byggekomiteen for fiskarfagskolen ble oppnevnt av Fiskeridepartementet den 10. september 1951, og fikk denne sammensetning:

1. Murmester *Arthur Nordlie*, Oslo, formann.
2. Riksarkitekt *K. M. Sinding-Larsen*, med personlig varamann overarkitekt *Sigurd Trøim*.
3. Førstemanuensis *H. Tambs-Lyche*, Bergen.
4. Fisker *Alfred Våagnes*, Honningsvåg.
5. Disponent *Reidar Elde*, Honningsvåg.
6. Distriktsarkitekten i Honningsvåg.

Som Fiskeridepartementets representant i komiteen og som komiteens sekretær ble oppnevnt sekretær *Ernst Aas*, Fiskeridepartementet. De to førstnevnte ble senere av byggekomiteen oppnevnt som arbeidsutvalg, mens *Alfred Våagnes*, *Reidar Elde* og Distriktsarkitekten skulle fungere som stedlig utvalg av komiteen.

Komiteen fikk som mandat å forestå reisningen av Statens Fiskarfagskole i Honningsvåg (gave fra Oslo by) med Fiskeridepartementet som egentlig byggherre, overensstemmende med de planer som var godkjent av Oslo kommune og departementet.

Byggekomiteen innhentet straks anbud på grunnarbeidene. Man var klar over at disse ville bli ganske omfattende, og ville by på atskillig utsprenkning i solid fjell. Komiteen antok det laveste anbud som var på kr. 103.200, hvorav Nordkapp kommunes andel for vei, vann og kloakk utgjorde kr. 18.000. Anbudet var gitt av *Egeberg Eriksen*, Honningsvåg.

Grunnarbeidet ble satt i gang høsten 1951 like etter at Boligdirektoratets tillatelse til dette arbeid forelå.

Den betydelige prisstigning som hadde vært og som er regnet med ville fortsette, gjorde at byggekomiteen var i sterk tvil om

muligheten av å gjennomføre reisingen av skolen etter planene for det beløp som var antydnet, nemlig 1,5 mill. kroner.

Byggekomiteen anså det derfor som sin første oppgave å innhente spesifisert overslag, slik at en kunne unngå overraskelser senere. En måtte også ta i betraktning de særlig høye byggeomkostninger på stedet.

Dette overslag, som ble utført av ingeniørfirmaet F. Selmer A/S, ga det resultat at en måtte anta at selve skolen, det vil si undervisningsblokken med verkstedet og vaktmesterleiligheten samt fyrrommet, ville koste ca. kr. 1.440.000, med andre ord omtrent det beløp som Oslo kommune hadde bevilget. Internatbygget ville i tillegg til dette koste ca. kr. 630.000, og en ville få en total byggesum på kr. 2.070.000 når en forsvarlig margin for administrasjon og uforutsette omkostninger var innkalkulert.

Byggekomiteen reiste da det spørsmål om staten kunne påta seg finansieringen av internatet, lærerboliger og kai med redskapshus.

Departementet la saken fram for Stortinget, som den 7. juni 1952 bevilget kr. 600.000 til internatet under Utbyggingsprogrammet for Nord-Norge. En hadde da en samlet bevilgning på kr. 2.100.000.

Oslo kommune hadde på forhånd erklært seg enig i å realisere planen på denne måte.

Av de innkomne 4 anbud på reising av skolen fant Byggekomiteen å måtte anta anbudet fra Oslofirmaet Andresen & Halvorsen på ca. kr. 240.000, selv om det ville medføre en overskridelse av bevilgningen på kr. 190.000.

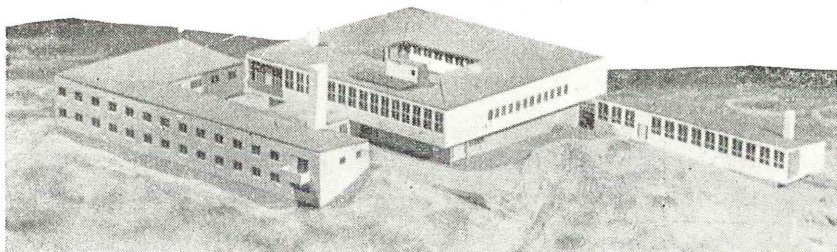
Byggekomiteen la saken fram for Fiskeridepartementet og Oslo kommune, hvilket førte til at Oslo kommune bevilget ytterligere kr. 135.000 og staten kr. 55.000, fordelt etter de beregnede byggeomkostninger for henholdsvis skolen og internatet.

Oslo kommune bevilget således i alt kr. 1.635.000 og staten kr. 685.000, i alt kr. 2.320.000.

Byggetillatelse for skolen ble gitt i juni 1952.

En håpet å kunne sette i gang byggearbeidet høsten samme år. Det viste seg imidlertid vanskelig å få arbeidet effektivt i gang, bl. a. fordi hovedentreprenøren måtte foreta omfattende forberedelser med transport av maskiner og materiell den lange vei fra Oslo. En del forskallingsarbeider ble likevel utført, og støpningen kunne ta til i november–desember. Vinteren ble en utpreget uværsvinter med vekslende kuling og storm i ukevis. Et usedvanlig stort snøfall i tillegg til dette vanskeliggjorde arbeidene i sterk grad. Først på vårparten 1953 ble det egentlig fart i arbeidet.

Byggearbeidet gikk senere greitt og programmessig og ble ferdig høsten 1954.

Statens Fiskerifagskole, Honningsvåg, (gave fra Oslo by).

Den endelige regnskapsoversikt vedrørende byggearbeidene viste en overskridelse av det bevilgede beløp på kr. 2.320.000 med omkring kr. 50.000, hvorav ca. kr. 17.000 falt på oljefyringsanlegget. Fiskeridepartementet fikk Finansdepartementets samtykke til overskridelsen.

Byggekomiteen har også fått i oppdrag å forestå reisning også av funksjonærboliger til skolen. Stortinget har bevilget kr. 320.000 til boligene.

Til kai og redskapshus er det dessuten bevilget kr. 90.000.

Det skal også nevnes at staten i alt har bevilget kr. 275.000 til undervisningsmateriell og utstyr til skolen.

I desember 1953 ble det oppnevnt råd for skolen for perioden 1. januar 1954 — 31. desember 1956. Rådet fikk denne sammensetning:

1. Kst. fylkesmann *Dag Tønder*, Vadsø, formann.
2. Skoledirektør *Harald Lunde*, Vadsø, med varamann framhaldsskolelærer *Harald Stenmark*, Honningsvåg.
3. Sekretær *Valter Gabrielsen*, Honningsvåg, med varamann *Thor Elvevold*, Honningsvåg.

Da fylkesmann *Peder Holt*, Vadsø, tok avskjed som statsråd og gikk tilbake til sitt fylkesmannsembete, ble han fra 1. april 1955 og perioden ut oppnevnt som formann i rådet samtidig som den tidligere formann ble fritatt for vervet.

Styrer ved skolen ble midlertidig ansatt i februar 1954, for at han skulle kunne forberede innkjøp av utstyr og undervisningsmateriell til skolen. Senere på året ble de øvrige lærere og funksjonærer ansatt slik at skolen ved starten 22. september hadde følgende personell:

Kst. styrer *Ottar Nordli*.
 Navigasjonslærer *Joachim Grønbech*.
 Motorlærer *Martin Moen*.

Lærer *Magnus Myklevoll*.
 Kokkelærer *Djalve Kollvangsnes*.
 Vaktmester *Einar Andreassen*.

Den ansatte navigasjons- og fiskerilærer tok ikke stillingen, og undervisningen i praktisk fiskerilære har derfor vært gitt ved *Einar Isaksen*, Honningsvåg.

Fru *Audny Nordli* har fungert i kontorassistentstillingen.

Som timelærer i sjørett har skolen hatt overrettssakfører *Birger Kind*, i førstehjelp og hygiene sykepasser *Thor Sandberg* og i praktisk elektrisitet installatør *Chr. Tuv*.

Da undervisningen ble satt i gang, var byggearbeidene ikke avsluttet. Det var derfor ikke mulig å komme i gang med den praktiske undervisning på motorpasser- og kokkelinjene, elevene på disse linjer måtte i den første tid bare få teoretisk undervisning. En annen følge av at kjøkkenet ikke var ferdig, var at en måtte la elevene spise ute på restaurant. Dette førte til at utgiftene til elevenes forpleining i dette tidsrom ble betraktelig høyere enn senere.

Først i oktober kunne skolens kjøkken tas i bruk slik at den praktiske undervisning for kokkene kunne begynne. Den oljefyrte komfyr ble imidlertid ikke satt i brukbar stand før ut på vinteren.

I oktober kunne også verkstedsbygningen tas i bruk til undervisning i vanlig verkstedsarbeid. Skolen hadde da mottatt glødehodemotor fra Wichmann Motorfabrikk, bensinmotor fra Fredrikstad Motorfabrikk og en brukt dieselmotor. Senere mottok skolen en brukt Sabb semidiesel som gave fra Damsgård Motorfabrikk. Da en ikke kunne kjøre motorene uten en hadde kjølevannstilførsel og med eksosrør opp gjennom taket, og for de større motorers vedkommende før disse hadde fått fast fundament, måtte skolen foreta disse arbeider før elevene kunne få undervisning i motorpass. Monteringen av glødehodemotoren ble foretatt i november, og i desember fikk så skolen lagt fram den bestilte kjølevannsledning; motorene kunne da endelig tas i bruk.

I siste halvdel av november fikk Repvåg Kraftlag skade på sin kabel over Magerøysundet, slik at Honningsvåg ble uten elektrisk kraft i ca. 14 dager. Dette førte til store vanskeligheter for undervisningen. Da skolens sentralvarmeanlegg til å begynne med ble fyrt med fast brensel, og både klasseværelser og elevrom lå slik til at vannets naturlige sirkulasjon førte varme til disse rom, kunne den teoretiske undervisning holdes i gang. På kjøkkenet stoppet undervisningen opp, likeså på motorverkstedet på grunn av at det ikke ble oppvarmet. Maten til elevene ble kokt på et propangassapparat.

I samråd med elevene på de praktiske linjer tok skolen opp spørsmålet om å få forlenget kursene på disse linjer, slik at elevene fikk den undervisningstid som er forutsatt. Dette forslaget ble godkjent av skolens råd. Fiskeridirektoratet og Fiskeridepartementet. Vårkursene på motorpasser- og kokkelinjene ble sløyfet, og de kurser som var i gang ble forlenget fram til påske.

Etter søknad fikk en elev på kokkelinjen anledning til å slutte ved skolen på den tid som opprinnelig var forutsatt for kokkekursets avslutning.

Da der ikke ble tatt opp nye elever på kokke- og motorpasserlinjene, kunne kokkelæreren og motorlæreren foreta studiereiser til de fiskarfagskoler som har de nevnte linjer.

På høvedsmannslinjen kunne undervisningen hele tiden drives etter undervisningsplanen, men da kurstiden ble kortere på grunn av at undervisningen ikke kom i gang før 22. september, og da effektiviteten av arbeidet naturligvis ble sterkt nedsatt under strømmstansen, fikk elever og lærere et hardt arbeidspress for å komme igjennom det fastsatte pensum.

Undervisningen i radiotelefoni ble satt i gang i november, og 3. desember kunne skolen arrangere eksamen i dette fag med bestyrer ved Honningsvåg telegrafstasjon, *Roald Killi*, som sensor. Foruten at alle elever på høvedsmannslinjen tok eksamen i radiotelefoni, tok også 8 av elevene på motorpasser- og kokkelinjene denne eksamen. Alle kandidatene fullførte eksamen med godt resultat og fikk sertifikat tilsendt fra Telegrafstyret.

Skolen hadde ekskursjon til A/S Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri anlegg i Honningsvåg, hvor en fikk en grundig omvisning med utførlige forklaringer av bestyrer *Hansen*. Like ens fikk høvedsmanns- og motorpasserklassene anledning til å bli med den nye småtråler «Nordkapptrål» ut på en kortere tur for å få demonstrert båten for skolen. En planlagt ekskursjon til Statens Lærebruk i Vardø ble sløyfet på grunn av den korte undervisningstid elevene hadde hatt i skoleåret.

Som foredragsholdere har en i skoleåret hatt:

Fiskerikonsulent *Magnus Berg* med foredrag om laksefisket.

Sekretær *S. Rånes* om fiskernes faglige organisasjoner.

Helsetilstanden ved skolen har hele skoleåret vært meget god.

Der har ikke inntruffet alvorlige sykdomstilfelle, og der har vært lite av forkjølelse, influensa og andre lettere sykdommer. Der har ikke vært noen arbeidsulykker under den praktiske undervisning. Alle elever og lærere som deltar i praktisk undervisning med maskinelt

utstyr, er innmeldt i Rikstrygdeverket. Skolen har påsett at alle elever er innmeldt i trygdekasse.

Da byggearbeidene ved skolen ikke ble fullført før sent på høsten 1954, fant Fiskeridepartementet at den høytidelige innvielse av skolen ikke burde finne sted før sommeren 1955, etter skoleårets avslutning. Innvielsen og den formelle overtakelse fant sted 4. juli 1955. Der møtte representanter for Oslo by, byggekomiteen, utførende byggmestre og konsulenter. Skolen ble mottatt på statens vegne av representanter for Fiskeridepartementet og Fiskeridirektoratet.

Eksamen på hovedmannslinjen 1954.

Til fiskerieksamen 2.—7. mai meldte det seg i alt 101 elever mot 95 året før (20 ved Statens Fiskarfagskule, Laksevåg, 13 ved Statens Fiskarfagskule, Florø, 26 ved Statens Fiskarfagskole, Aukra, 30 ved Statens Fiskarfagskole, Bodø, og 12 ved Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg). To elever strøk ved eksamen.

Det ble gitt disse skriftlige oppgavene:

Havlære: Om is i havet. En må også kort gjøre rede for isforholdene langs vår kyst og forklare dem ut fra de hydrografiske forhold.

Praktisk fiskerilære: Om seifisket.

Fiskeribiologi: Gjør rede for hvordan temperaturen i sjøen bestemmer forekomstene av fisk (nevnt eksempler).

Opgavene ble gitt på begge målfører.

Etter loddrekning i Fiskeridirektoratet ble besvarelsene i praktisk fiskerilære underkastet norsk-sensur.

Som sensorer i de skriftlige fag fungerte fiskerikonsulentene *Finn Devold* og *Kaare Halmø* i fiskerifagene og lektor *Ingolf Knag* i norsk.

Ved den muntlige eksamen var disse sensorer:

Statens Fiskarfagskule, Laksevåg: vitenskapelig assistent *Arne Revheim*.

Statens Fiskarfagskule, Florø: fiskerikonsulent *Gunnar Dannevig*.

Statens Fiskarfagskule, Aukra: undervisningskonsulent *Bjørn Myklebust*.

Statens Fiskarfagskole, Bodø: direktør *T. Soot-Ryen*.

Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg: fiskerikons. *Magnus Berg*.

Kystskippereksamen av 1. klasse ble tatt av i alt 99 elever. En elev strøk og en sluttet skolen før eksamen på grunn av sykdom.

Følgende sensorer var oppnevnt:

Statens Fiskarfagskule, Laksevåg: kapteinene *Johs. Holmboe-Oxaas* og *Marcus Dreyer*.

Statens Fiskarfagskule, Florø: kapteinene *Ingv. Mathiesen* og *Olaf Batalden*. Varamenn kapteinene *J. W. K. Vallestad* og *Kalsvik*.

Statens Fiskarfagskole, Aukra: havnefogd *H. Natvig* og havnekasserer *A. Einang*. Varamann styrmann *Per Fjeld Gjeitvik*.

Statens Fiskarfagskole, Bodø: skipsinspektør *Kristensen*, havnefogd *Thorleif Hallin*, havnelos *E. Ramberg*, direktør *H. Øi*, disponent *G. Jakhelln*.

Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg: havnefogd *Erling Hafto* og havneassistent *Asbjørn Sivertsen*. Varamenn statslosene *Kåre Jensen* og *Ingvald Svensen*.

Motorpassereksamen 1954—55.

Motorpasserundervisning har foregått ved skolene i Laksevåg, på Aukra, i Honningsvåg, på Kyrksæterøra og på Val. Bortsett fra Honningsvåg har alle skolene hatt to motorpasserkurser. Tilsammen var det 87 elever som tok motorpassereksamen (21 i Laksevåg, 24 på Aukra, 9 i Honningsvåg, 17 på Kyrksæterøra og 16 på Val).

Sensorer var:

Laksevåg: lektor *Anders Søyland*.

Aukra: kontorsjef *O. M. Bolsønes*.

Honningsvåg: *Th. Heie*.

Kyrksæterøra: driftsbestyrer *L. Pedersen*.

Val: kontrollør *Jens Krøwel*.

Kokkeeksamen 1954—55.

Kokkeeksamen ble holdt i januar og juni ved skolene i Laksevåg og Florø og ved månedsskiftet mars—april i Honningsvåg (se også beretning fra Yrkesskolen for fiskere, Kyrksæterøra, s. 25).

Tilsammen var det 44 elever som tok denne eksamen (18 i Laksevåg, 18 i Florø og 8 i Honningsvåg).

Sensorer var:

I Laksevåg: bestyrer *Leif P. Karlsen*.

I Florø: stuert *Hj. Lothe* i januar og kokkelærer *Djalve Kollvangsnes* i juni.

I Honningsvåg: *Trygve Mehus*.

Statens Kjølemaskinistiskole, Trondheim.

Rådet for skolen har hatt de samme medlemmer som forrige år, og skolens fast ansatte funksjonærer har vært de samme.

Søkningen til skolens annet kurs var fremdeles meget stor. Det

meldte seg i alt 117 søkere. Av disse ble 20 opptatt og 15 oppført som varamenn. Til og med varamann nr. 6 kom inn på grunn av frafall. Alle 20 elever fullførte kurset og fikk eksamen.

Den først antatte timelærer i regning og fysikk, *Johan S. Aspen*, som også underviste i 1953–54, ble syk ca. 1. februar og faget ble i februar og mars lest av sivilingeniør *Rolf Carlsen*. Deretter overtok vitenskapelig assistent *Knut Langseth*, NTH.

Skiftingen av lærere førte med seg at det ikke ble den nødvendige sammenheng i undervisningen og at elevene ikke fikk den nødvendige oversikt over det forholdsvis omfattende pensum som er lagt opp. Den siste lærer leste derfor en del ekstratimer om ettermiddagen i mai og juni.

Læreren i maskinlære, sivilingeniør *Netland*, ble etter jul pålagt så mange timer i sin hovedstilling ved Trondheim Tekniske Skole, at han kunne ikke ta mer enn 4 timer pr. uke ved kjølemaskinistkolen. Tegneundervisningen ble derfor etter jul overtatt av styreeren.

I norsk hadde en samme lærer som forrige år, adjunkt *Odd Rannov*.

Ellers har skolen hatt disse timelærerne:

Varebehandling: direktør *C. M. Hellesund* og overvraker *Ole A. Olsen*.

Elektroteknikk: tekniker *Carl Wold*.

Førstehjelpskurs: lege *H. Sejnes*.

Undervisningen i faget kjøleteknikk og delvis i varebehandling og driftsteknikk har vært drevet av skolens styrer og instruktøren.

Som første år ble timene før jul vesentlig benyttet til gjennomgåelse av teori, idet en bare hadde 4×4 timers kjøring i laboratoriet før jul med alle 20 elever samtidig i laboratoriet. I tillegg til dette hadde en en del gjennomganger med forklaring av utstyret i forbindelse med teori-undervisningen. Etter jul var øvelsестiden gjennomsnittlig ca. 7 timer pr. uke i laboratoriet. Alt i alt var øvelsестiden i laboratoriet mindre enn halvparten av de 520 timer som skal anvendes på kjøleteknikken. På samme måte som første år, ble elevene delt i to partier for øvelsene i laboratoriet, slik at antallet elever under kjøringen var bare 10.

I programmet for øvelsene i laboratoriet ble det lagt stor vekt på å kjøre de forskjellige kompressorer og utstyr i forskjellige kombinasjoner og med varierende driftsforhold, samtidig som en vekslet mellom kjøring med håndregulerventiler og automatiske ventiler for væsken med kontroll av virkemåten for disse. Nokså meget av tiden ble også nyttet til gjennomgåing av det elektriske utstyret. Ved eksamen

viste det seg at elevene i stor utstrekning ikke hadde fått med detaljer ved anlegget, f. eks. oppbygging og bruk av ventiler m. m. i den utstrekning en skulle vente. I senere år må en derfor legge større vekt på å gjennomgå alle detaljer ved anlegget.

Som forrige år ble timene i driftsteknikk slått sammen med timene i kjøleteknikk. I planen står for dette fag anført arbeidsledelse, arbeidsformidling, arbeidsfysiologi. For å få med disse emner, fikk en etter henvendelse til Trøndelag Faglige Samorganisasjon holdt følgende tre korte T. W. I.-kurs for elevene:

1. Arbeidsmetoder.
2. Arbeidsledelse.
3. Arbeidsformidling.

Kursene ble holdt av instruktør *Reidar Brevik*. Planen for kursene forutsetter behandling av aktuelle emner fra den bedrift hvor kursene holdes med diskusjon og direkte anvendelse av det som gjennomgås i kurset. Her ved skolen ble ikke dette aktuelt, og tiden for hvert kurs ble derfor redusert fra de ordinære 10 timer til 4 timer.

I faget varebehandling nyttet en de samme lærere som forrige år, bortsett fra læreren i behandling av frukt og grønnsaker, fylkesgartner *Alfnes*, som ikke kunne ta timene av hensyn til sitt arbeid. Det lyktes ikke å få noen annen fagmann til å ta undervisningen. Når det gjelder behandling av bær og grønnsaker innskrenket undervisningen seg derfor til gjennomgåelse av det som står i N. K. S. brevkurs i kjøleteknikk.

Undervisningen i elektroteknikk ble i år fordelt over hele året med 2 timer pr. uke. Både lærer og elever fant at det ble forholdsvis knapp tid til å gjennomgå og øve inn det stoff som er ført opp som pensum. Det var alminnelig oppfatning blant elevene at timetallet f. eks. i norsk kunne reduseres til fordel for elektroteknikk.

Førstehjelpkurset var planlagt til 10 timer. På grunn av at ekskursjonsturen ble fremskjøvet ble timetallet redusert til 8.

Det store 2-trinns maskineri som er nevnt i forrige årsberetning er i løpet av året ferdig montert i laboratoriet til Institutt for kjøleteknikk, NTH. Av bevilgningen til opprettelsen av skolen er videre anskaffet et lite kjølemaskineri med de viktigste deler utført av glass for demonstrasjon. Bevilgningen til opprettelse av skolen er dermed brukt i sin helhet.

I tiden 11. til 15. mai reiste skolens elever, styrer og instruktør på ekskursjonstur til Oslo og omegn. Programmet for turen var stort sett det samme som forrige år og mottakelsen ved bedriftene meget

hjertelig. For omvisninger og forklaringer stilte bedriftene sine folk til disposisjon, så utbyttet av turen var meget godt.

Følgende bedrifter ble besøkt:

A/S Kværner Brug, Oslo; Østlandske Fryseri og kjøleanlegg, Lysaker; B. Risberg, Oslo; Jordal Amfi, Oslo; A/L Fellesmeieriet, Oslo; A/S Drammens Jernstøberi og Mek. Verksted, Drammen; og Ski mek. verksted, Ski.

I forbindelse med undervisningen i kjøleteknikk har skolen i året besøkt følgende bedrifter i Trondheim:

Nekolai Dahl, frysing av sild og fryselaagring, montering av romkjølesystemer.

Arne Bjørnseth A/S, frysing av sild, fryselaagring, montering og isolasjonsarbeider.

A/S Trondheim Losseanlegg og kjølelager. Fryselaagring, omfattende monteringsarbeider.

Nylund Verksted, fremstilling av kjølekompressorer.

A/S Cylinderservice, fremstilling av motordeler.

E. C. Dahls Bryggeri, kjølemaskineri.

A/S Norsk Surstoff- og Vannstoffabrikk, høytrykkskompressorer, separasjon av luft.

M/S «Ranenfjord», NAL, lastfryserom.

I året har vært vist følgende kjøletekniske undervisningsfilmer fra Norsk Produktivitetsinstitutt:

IN 145/2 R: Justering og reparasjon av termostatiske ekspansjonsventiler.

IN 243/9 R: Justering av trykksstyrte apparater for regulering av temperaturer.

IN 245/9 R: Hvordan rørforbindelser lages og repareres.

Det har ikke lyktes å skaffe spesialforedrag av faglig art til skolen. Foredrag av mer almindannende art har ikke vært holdt, men vil bli tatt opp nå. En vil for øvrig bemerke at Trondheim byr på betydelige muligheter for elevene på dette område uten spesielle tiltak fra skolens side.

Kurset ble avsluttet med eksamen i tiden 23. til 30. juni. En nyttet samme eksamensordning som forrige år med den forandring at også eksamen i elektroteknikk var henlagt til våren.

Sensorer i de enkelte fag var:

Norsk: overlærer *Ingolf K. Ranum*, Trondheim Sjømannsskole.

Regning og fysikk: sivilingeniør *Einar Brendeng*, NTH.

Maskinlære med tegning: høyskolelektor *Ludvig Breder*, NTH.

Elektroteknikk: sivilingeniør *Kaare Rønning*, Trondheim.

Kjøleteknikk, skriftlig og muntlig: professor dr. *G. Lorenzen*.

Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag,
Kyrksæterøra.

Skolens styre og faste lærere har vært de samme som forrige skoleår.

Skolens lokaler gjennomgikk vanlig ettersyn med maling og lakering. Undervisningsbygningen ble malt utvendig. Den gamle uttrekkspipen fra essen i motorverkstedet ble skiftet ut.

Arbeidet med innredning av modellrommet fortsetter og ventes ferdig i løpet av 1955–56. Det samme gjelder opparbeidelsen av området rundt skolebygningene med isåing av plener m. v.

Yrkesopplæringsrådet foretok inspeksjon av skolen i dagene 2. og 3. juni 1955. Inspeksjonen ble foretatt ved konsulent *Sandholt* og sekretær *J. Furu*.

De forskjellige kurs ble avviklet etter samme retningslinjer som tidligere.

Følgende tabell viser antall søkere, opptatte og frammøtte elever ved de forskjellige kurser:

	Søkere	Opptatte	Frammøtte
10 mnd. motor- og navigasjonskurs	0	0	0
Motorkurs, høst	19	10	9
Motorkurs, vår	15	10	8
5 mnd. navigasjonskurs (fra 1. febr.)	7	7	7
Kokkekurs 1. sept. — 20. des.	10	7	5
Kokkekurs 5. januar — 31. mars	5	5	2
Kokkekurs 1. april — 30. juni.	2	2	2
Sum	58	41	33

Samtlige oppmøtte elever fullførte undervisningen ved de forskjellige kurs. Gjennomsnittsalderen for elevene ved motorkursene var 20 år, navigasjonskurset 29 år og ved kokk-kursene 19 år.

Av elevene var 21 hjemmehørende i Sør-Trøndelag — 4 fra Møre og Romsdøl — 1 fra Hordaland — 6 fra Nordland og 1 fra Finnmark fylke.

Elevene ble som tidligere innkvartert hos private i skolens nærhet.

Sunnhetstilstanden i skoleåret har vært god. Elevene har fått undervisning i førstehjelp, hygiene og sykdomslære etter professor *Kreybergs* legebok for sjømenn.

Elevene hadde i løpet av skoleåret flere studiereiser til skipsverft på Kyrksæterøra. De var til stede ved sjøsetting og prøvekjøring av fartøy og fikk anledning til å sette seg inn i fartøyenes maskineri og øvrige tekniske utstyr. Det ble arrangert 2 turer til Trondheim, hvor

elevene besøkte verksteder, Norges Tekniske Høyskole, Skipsmodell-tanken m. m.

Skolens utstyr av verktøy, undervisningsmidler og læremidler av forskjellig art, ble i løpet av skoleåret komplettert. Det ble skaffet til vei en del nytt verktøy til erstatning for gammelt og defekt. Det ble anskaffet en «Myford» dreiebenk (flatvanget, dreielengde 70 cm senterhøyde 6 cm). Skolen er med dette godt utstyrt med verktøy-maskiner.

I løpet av kommende skoleår gjør en regning med å få anskaffet en ny dieselmotor av moderne type.

Skolen fikk i løpet av skoleåret utlånt flere motorer til reparasjon og overhaling. Dette gir elevene god øvelse i den praktiske motorlæren og metallsløyden.

Stentor Radiofabrikk, Trondheim, sørget for materiellet til radio-telefonkurset. A/S Elektroinstallator, Trondheim, skaffet materiell til kurset i bruk og stell av ekkolodd.

Kommende skoleår gjør en regning med å få anskaffet en moderne radiosender, slik at skolen blir selvhjulpet med materiell til radiokursene. Kjøkkenutstyret ble også forbedret med innkjøp av ny Electrolux mixmaster og forskjellig annet utstyr til hjelp ved kokkursene.

Internatet ble drevet i likhet med tidligere år. Foruten til innkvartering, fikk elevene stipend fra Yrkesopplæringsrådet og Sør-Trøndelag Fiskarlag. Sør-Trøndelag fylkes Helsenemnd dekket utgiftene til opphold for elevene ved kokk-kursene når andre stipend var regnet fra.

Fiskeridirektoratet kunne dette året ikke gi noen stønad til elevene. Elevene fikk en gjennomsnittsutgift pr. dag på kr. 2,88 til kosthold i skoletiden.

Motorkurser ved Val Landbruksskole, Nord-Trøndelag.

Styret for fiskerkursene har vært det samme som før.

Lærere og timelærere har også vært de samme, bortsett fra at *Erling Pallin* var timelærer i norsk og regning fra 1. juli 1954.

Som vanlig er det i 1954 holdt to 5 måneders kurs for utdannelse av motorpassere til fiskerflåten.

Til første kurset, som tok til 1. august 1954, meldte det seg i alt 16 søkere. 10 elever ble opptatt og fullførte kurset.

Ved søknadsfristens utløp hadde det meldt seg 8 søkere til motorpasserkurset etter nyttår. Alle søkerne ble opptatt, men bare 6 møtte,

og derav 3 som ble tilbudt plass etter at de bare hadde bedt om å få tilsendt plan for skolen. De 6 som møtte, fullførte kurset og besto eksamen.

Det har i det hele vært god søknad til motorkursene dette året, men det viser seg ofte at det er mange som går fra like før kursene skal ta til, og det skaper ofte vansker med opptagelsen.

I det hele viser det seg å være et stort behov for slike kurs her i kystdistriktene, og det var derfor ønskelig om disse kursene ble mer stabile med hensyn til bevilgninger, således at en kunne få klarhet i bevilgningsspørsmålet før kursene tar til.

Elevene har også i år hatt tur til Abelvær, hvor det var omvisning på Brandtzæg Canning og på Abelvær slip og mek. verksted. Skolen har også hatt tur til Rørvik med omvisning på Rørvik kjølelager og fryseri.

Som ekstra innslag i undervisningen i dette kurset kan en nevne at maskinmester *Andersen*, Rørvik, har hatt noen timer teoretisk undervisning i kjøleteknikk, og samvirkekonsulent *Dybos* har hatt timer i fiskersamvirke.

Av nytt utstyr til motorverkstedet er det i år anskaffet en ny boremaskin.

LÆREBRUK

Statens Forsøks- og Lærebruk for Fiskeri- bedriften i Finnmark, Vardø.

Rådets sammensetning er den samme som i forrige termin. Brukets råd har holdt 7 møter i terminen.

Kontorassistent *Erdis Eriksen* hadde sykepermisjon i tiden 15. august til 15. november 1954, og hun sluttet i stillingen 31. januar 1955. *Oddmund Jeñssen* fungerte som vikar i permisjonstiden.

Fra 1. februar 1955 har frøken *Lillian Danielsen*, Vardø, vært ansatt som kontorassistent.

Avdelingsformann *Harrang Pedersen* hadde en måneds permisjon i oktober, da han deltok i et arbeidslederkurs ved Statens Teknologiske Institutt, Oslo.

Brukets faste funksjonærer har ellers vært de samme som i forrige termin.

Det er i terminen holdt 1 ordinært høstkurs med 15 elever, og et ordinært vinter/vårkurs med 17 elever, samt et trunkurs våren 1955 med 4 elever. Trankurset ble ikke holdt høsten 1954 på grunn av mangel på søkere.

Elevene ved de ordinære kurser har fått elementær instruksjon i apparatur og utvinning av tran ved anlegget. Praktisk instruksjon i fryseapparater m. v. på Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri anlegg. For øvrig har all opplæring foregått i brukets egne lokaler.

Råstofftilgangen var meget god under høstkurset. For vinter/vårkurset var den også tilfredsstillende, idet en i år hadde bra tilgang i tiden ultimo januar til medio mars. Da inntrådte en dårlig periode fram til ultimo april, men tilgangen var senere meget god. En fikk således ved begge kurs en avvekslende fordeling mellom teoretiske og praktiske fag, og virksomheten har som helhet forløpet meget tilfredsstillende i terminen.

3. byggetrinn av brukets utbygging, som delvis ble påbegynt i forrige termin, har fortsatt i begrenset omfang. De gamle og krigsskadete salt- og tørrfiskhus ble revet og ny bygning ble reist i løpet av sommeren og høsten. Salteriet ble tatt i bruk 15. november, og derved kom en over i bedre forhold også på dette område.

Det er utført vanlig vedlikeholdsarbeid på brukets bygninger. Dessuten er det gjort kompletterende innkjøp til bl. a. kjøkken, internat, bibliotek og undervisning.

Trankursets elever har bodd i 3. etasje på matrikkel nr. 15, og 2 elever fra Vardø har bodd hjemme. Ellers har alle elever hatt bolig og full forpleining i brukets provisoriske internatbrakke. Forpleiningen har vært bra, men en må som i tidligere årsmeldinger presisere at brakken er høyst utilfredsstillende.

Elevene ved samtlige kurser har vært meget greie, og de har vist en enestående interesse. Elevlag ble startet, men det var ingen fart i lagsarbeidet. Dette må tilskrives internatforholdene.

Sunnhetstilstanden har vært meget god ved samtlige kurser, og ingen uhell har inntruffet. Funksjonærene, betjeningen og elevene er kontrollert av lege etter gjeldende bestemmelser.

Lærebruket har besøkt Finnmark og Nord-Troms Fiskeindustri og Vardø Produksjonslags fryserier samt fiskemelfabrikken A/S Vega. Ellers har elevene hatt rikelig adgang til å se seg om på fiskebrukene i sin fritid. I juni besøkte en den nye sildoljefabrikken i Vadsø. Elevene var meget fornøyde med turen og det de fikk se. En besøkte også en hermetikkfabrikk hvor det ble pakket reker.

I samsvar med brukets plan er det undervist i fysikk, kjemi, naturfag, tilvirkning og regnskapsførsel. Elevene ved høstkurset hadde god skolegang, og det ble ikke undervist i norsk. 6 elever fikk et kortere kurs i regning. Mange hadde handelsskole og 6 elever deltok i regnskapsførsel, de øvrige nyttet tiden til praktisk opplæring og selvstudium.

Ved vinter/vårkurset hadde bare 4 elever skolegang etter folkeskolen. Det ble undervist i regning og norsk i tilsammen 66 timer. To elever med realskole og handelsskole deltok ikke i regning og regnskapsføring.

Fiskerikonsulent *Magnus Berg*, Tromsø, har undervist i naturfag ved begge kurs. Videre har overingeniør *Johannesen* i en serie forelesninger ledsaget av instruksjoner gitt en oversikt over fisketilvirking og fiskeindustri i Norge med følgende emner:

Tran-, torskemel-, sildemel- og sildoljeindustrien med produksjonskalkyler. Utnyttelse av fisk og sild direkte som mat. Moderne fiskebruk og dets planlegging. Tørrfisk. Klippfisk. Driftskontroll og kontrollapparater med demonstrasjoner.

Det er vist en rekke filmer, bl. a. 2 filmer fra filetindustrien. Videre har elevene hatt obligatorisk selvstudium på lesesalen med bibliotek.

Praktisk instruksjon, øvelser og arbeid utgjør ved alle kurser den største del av tiden, og var for høstkurset ca. 72 % og for vinter/vårkurset ca. 70 %. I praktisk opplæring og arbeid hadde hver elev ved høstkurset 470 timer og 535 timer ved vinter/vårkurset. Prosentvis fordeler tiden seg slik på de enkelte avdelinger:

	Høstkurs	Vinter/vårkurs
Avdeling I. Fiske-kai, mottak etc... ..	18 %	15 %
—»— II. Ferskfisk, filet, ising etc... ..	52 »	34 »
—»— III. a. Saltfisk etc... ..	16 »	26 »
—»— III. b. Rundfisk etc.	9 »	18 »
—»— IV. Tran... ..	5 »	7 »
	<hr/> 100 %	<hr/> 100 %

På grunn av undervisning for bare et begrenset antall elever i regning og regnskapsføring samt sløyfing av norskundervisning, viser høstkurset et økt timetall i praktisk opplæring. Angående fordeling av timetallet i prosenter bemerkes at en teoritime er 45 minutter og en praktisk time 55 minutter.

Ved avdeling IV — instruksjon trananlegg — har hver elev gjennomsnittlig i høstkurset hatt 26 timer og i vinter/vårkurset 38 timer.

De enkelte arbeider blir demonstrert og elevene øves opp under instruksjon og kontroll. I første rekke legges det særlig vekt på riktig og omsorgsfull utførelse av alt arbeid, dernest søker en å oppnå størst mulig ferdighet. Nøyaktig renhold og skjøtsel av redskaper, apparater og lokaler gjennomføres daglig. Nødvendigheten av dette innskjerpes

Avdeling I. Fiskekai og ekspedisjon.

Antall kilo mottatt råstoff. (1 liter lever regnes likt med 1 kilo).

Råstoff	Høstkurs 1/9—15/12	Vinter- vårkurs 18/1—26/6	Utenom kursene	Total	
				Kvantum	Innkjøps- verdi kr.
Torsk	141.481	345.426	9.200	496.107	327.606.05
Hyse	108.640	43.003	6.500	158.143	85.201.21
Kveite	952	1.877	—	2.829	5.092.16
Brosme	2.385	1.525	—	3.910	1.482.37
Steinbit	2.611	2.913	—	5.524	2.264.84
Uer	285	164	—	449	281.41
Sei	3.431	106	—	3.537	1.603.78
Blåkveite	1.458	11.126	—	12.584	6.422.59
I. Sum fisk:	261.243	406.140	15.700	683.083	429.954.41
Torskelever . . .	11.073	70.677	770	82.520	46.649.55
Hyselever	6.672	5.532	430	12.634	4.724.65
Rogn av torsk .	—	943	—	943	639.05
Fiskehoder	—	—	—	—	4.725.02
II. Sum bipro- dukter:	17.745	77.152	1.200	96.097	56.738.27
Totalsum I og II	278.988	483.292	16.900	779.180	486.692.68

Leveren er anvendt ved brukets trananlegg. Det øvrige råstoff er fordelt på avdeling II og III som følgende tabeller viser:

stadig. Ved sorteringskursene (tørrfisk, saltfisk) undervises i sortering og vraking i de enkelte kvaliteter. Det legges særlig vekt på å vise produksjons- og kvalitetsfeil som skyldes uriktig og slurvet behandling.

Trankursene. Antall timer pr. elev til de enkelte arbeidsoperasjoner:

Arbeidets art:	Kurs våren 1955
Mottak, måling, rensing av lever	32
Fyring og pass av dampkjel	15
Pass av dampekar, avfløting	30
Pressing av grakse	4
Øvelser og kjøring de Lavalanlegg	44
Øvelser og kjøring Titananlegg	56
Renhold apparatur, duker, emballasje, lokaler	50
Avtrekk av fat, etterfylling, vraking, levering	17

Avdeling II. Fersk fisk.

Råstoff	Sum antall kg råstoff	Høstkurs			Vinter/vårkurs			Utenom kursene iset
		Antall kg ialt	Iset	Filetert	Antall kg ialt	Iset	Filetert	
Torsk	145.708	91.457	81.950	9.507	49.551	25.204	24.347	4.700
Hyse	131.695	96.920	51.250	45.670	28.775	8.195	20.580	6.000
Sei	3.311	3.311	3.311	—	—	—	—	—
Kveite	2.829	822	822	—	1.877	1.877	—	130
Steinbit	5.524	2.466	—	2.466	2.913	372	2.541	145
Blåkveite	12.354	1.251	—	1.251	11.046	203	10.843	57
Uer	369	205	205	—	164	164	—	—
	301.790	196.432	137.538	58.894	94.326	36.015	58 311	11.032

Avdeling III. Saltfisk, tørrfisk, røkt fisk etc.

Råstoff	Sum antall kg råstoff	Høstkurs				Vinter/vårkurs				Utenom kursene		
		Antall kg ialt	Saltet	Hengt	Røkt	Antall kg ialt	Saltet	Hengt	Røkt	Kg ialt	Salt	Hengt
Torsk	350.399	50.024	18.488	30.603	933	295.875	127.288	164.705	3.882	4.500	2.400	2.100
Hyse	26.448	11.720	—	5.108	6.612	14.228	—	13.948	280	500	—	500
Brosme	3.910	2.385	—	2.385	—	1.525	—	1.525	—	—	—	—
Blåkveite	230	150	150	—	—	80	80	—	—	—	—	—
Sei	226	120	50	70	—	106	—	106	—	—	—	—
Uer	80	80	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	381.293	64.479	18.768	38.166	7.545	311.814	127.368	180.284	4.162	5.000	2.400	2.600

Ordinære kurser. Antall timer pr. elev til de viktigste arbeidsprosesser ved de enkelte avdelinger:

	Avd. I			Avd. II				Avd. III									
	Mottak og innveing	Formann I, II og III	Instr. og øving i skjøtsel vedl.h. av redskaper m.v.	Filetering	Pakking og ising filet	Pakking og frysing	Rensing, pakking og ising av fisk	Emballasje	Flekking	Salting	Omlegging	Saltfisksortering	Tilber. røyking fisk	Rotskjæring	Sperring, henging m.v.	Sortering tørrfisk	Rensing, stabl. tørrf.
Høstkurs . . .	35	12	11	115	20	13	24	20	23	15	6	5	18	6	15	16	4
Vinter/vårkurs	40	14	11	105	20	21	12	19	44	37	25	17	13	9	45	14	27

De enkelte apparater og maskiner er grundig gjennomgått. Det er viktig at elevene har inngående kjennskap til apparaturens konstruksjon og virkemåte og betydningen av riktig skjøtsel og vedlikehold. Strengt renhold av apparater, redskaper og lokaler er gjennomført, likeså under oppbevaring av lever. Absolutt renhold og kontroll av levertønner og tranemballasje er presisert.

Antall timer pr. elev ved de ordinære kurser.

	Høstkurs	Vinter/vårkurs
Teoretisk undervisning	224 timer	281 timer
Organisert selvstudium	19 —»—	46 —»—
Praktisk instruksjon, øvelse, kjøleanlegg og bryggekontor	23 —»—	24 —»—
Diverse demonstrasjoner	14 —»—	18 —»—
Praktisk instruksjon, øvelse og arbeid	470 —»—	535 —»—
	<u>750 timer</u>	<u>904 timer</u>

Teori viser avholdte timer, øvrige timer gjennomsnitt pr. elev.

Ved trunkurs våren 1955:

Teoretisk undervisning	87 timer
Selvstudium	8 —
Demonstrasjoner, instr., driftskontroll og driftsanalyser med øvelser	34 —
Praktisk instruksjon, øvelse og arbeid under kontroll	248 —
	<u>377 timer</u>

Teoretisk undervisning omfatter fysikk, kjemi og regning. Dessuten har overingeniør *Johannesen* i en serie forelesninger med instruksjoner gitt en oversikt over tranindustrien med:

1. Gjennomgåelse av prinsippene for de mest brukte metoder for framstilling av tran.
2. Tidsmessig trananlegg med og uten separatordrift illustrert med oversikts- og detaljtegninger.
3. Tekniske data for apparatur til standard trananlegg etter Titan- og Centriflowmetoden.
4. Tranutbytte og utbyttmålinger og trankvaliteter.
5. Produksjonskostnader.
6. Driftskontroll med øvelser og samtaler i laboratoriet.

DIVERSE KURSER

I budsjetterminen er det arrangert følgende kurser:

	Antall kurser	Antall elever
Navigasjon	15	213
Radiotelefon	8	90
Regnskapskurs	2	25
Kurs i bruk og stell av ekkolodd	1	9
Fisketilvirkningskurs	1	15
Formannskurs	1	30
	28	382

Stønad til avholdelse av kursene har vært gitt etter de samme retningslinjer som tidligere.

Navigasjonskurser (kystskippereksamen 2. kl.).

I 1954–55 ble det arrangert 15 kurser med støtte fra direktoratet. Disse fordeler seg på fylkene som følgende tabell viser:

Fylke:	Antall kurser	Antall elever
Troms	1	24
Møre og Romsdal	3	45
Sogn og Fjordane	1	20
Hordaland	7	85
Rogaland	3	39
	Tilsammen 15	213

Kurset i Troms ble arrangert i Harstad i tiden 8. februar – 14. mai 1955 med *Kristian Kristiansen* som lærer:

Kursene i Møre og Romsdal var følgende:

1. På Godøy. Avholdt i tiden 20. september – 10. desember 1954, med *A. Breivik* som lærer.
2. På Lepsøy. Avholdt i tiden 1. oktober – 14. desember 1954, med *Knut Kjerstad* som lærer.
3. I Ulsteinsvik. Avholdt i tiden 20. september – 3. desember 1954, med *U. Eilertsen* som lærer.

Kurset i Sogn og Fjordane ble arrangert i Måløy i tiden 4. oktober – 18. desember 1954 med *J. W. K. Vallestad* som lærer.

Kursene i Hordaland var følgende:

1. I Kolbeinsvik. Avholdt i tiden 5. oktober – 10. desember 1954, med *H. Nærø* som lærer.
2. I Tyrnevik. Avholdt i tiden 27. september – 4. desember 1954, med *J. Holmboe-Oxaas* som lærer.
3. I Kårtveit. Avholdt i tiden 4. oktober – 15. desember 1954, med *Richard Johnsen* som lærer.
4. På Fedje. Avholdt i tiden 3. oktober – 18. desember 1954, med *Bjarne Pedersen* som lærer.
5. På Hernar. Avholdt i tiden 14. oktober – 21. desember 1954, med *Knut Birkeland* som lærer.
6. På Stolmen. Avholdt i tiden 4. oktober – 16. desember 1954, med *Håkon H. Wåge* som lærer.
7. I Laksevåg (Statens Fiskarfagskole). Avholdt i tiden 1. april – 5. juli 1955, med *E. Ottesen*, *S. Roald* og *O. Breen* som lærere.

Kursene i Rogaland var følgende:

1. I Sevlandsvik i Åkra. Avholdt i tiden 5. oktober – 18. desember 1954, med *Jens O. Eriksen* som lærer. I forbindelse med dette kurs ble det avholdt et kurs i radiopeiling.
2. I Egersund. Avholdt i tiden 4. oktober – 11. desember 1954, med *A. Adolfsen* som lærer.
3. På Rennesøy. Avholdt i tiden 7. oktober – 14. desember 1954, med *Magne Høen* som lærer.

Kurser i radiotelefoni.

I 1954—55 er det avholdt 8 kurser i radiotelefoni med støtte fra direktoratet. Disse fordeler seg på fylkene som følgende tabell viser:

Fylke:	Antall kurser	Antall elever
Troms	1	13
Nordland	1	16
Sør-Trøndelag	2	17
Nord-Trøndelag	1	12
Møre og Romsdal	1	12
Hordaland	2	20
Tilsammen	8	90

Kurser i regnskapsføring.

I budsjetterterminen ble det holdt 2 kurser i føring av regnskap. Kursene ble holdt på følgende steder:

1. Bremnes høsten 1954, 2 uker — 60 timer — 8 elever.
2. Skudeneshavn 15. november — 18. desember. Antall elever 17.

Kurser i bruk og stell av ekkolodd.

Ved Yrkesskolen for fiskere, Kyrksæterøra, ble det i forbindelse med et kurs i radiotelefoni arrangert et kurs i bruk og stell av ekkolodd. Kurset hadde 9 elever.

Fisketilvirkingskurser.

I likhet med forrige år arrangerte Lofottilvirkernes Salgslag med støtte av Fiskeridirektoratet et kurs i tørrfiskvraking. Kurset ble avholdt i Kabelvåg 5.—16. juli 1954, med vrakerinspektør *Ingolf Amundsen* som lærer. I kurset deltok 15 mann, derav 11 som var med på kurset i 1953.

Vrakerinspektøren nevner i sin rapport at 9 mann fra det første kurs hadde senere vært ute på vraking, og at kurset har bevirket et betydelig mer ensartet sortement av fisken.

Kurs for formenn ved fiskeindustri-anlegg og fiskebruk.

I samarbeid med Statens Teknologiske Institutt, Oslo, har Fiskeridirektoratet arrangert et 3 ukers kurs for formenn ved fiskeindustri-anlegg og fiskebruk. Kurset ble holdt i Oslo i tiden 4.—23. oktober 1954.

Det viste seg å være stor interesse for kurset, idet det kom inn mellom 60 og 70 søknader, mens bare 30 kunne få plass. Av kursdeltakerne var vel halvparten fra de tre nordligste fylkene, og resten fra fylkene langs kysten til og med Rogaland.

De viktigste fag ved kurset var: arbeidsledelse og personalforvaltning, rasjonalisering, bedriftshygiene, arbeidsrett, anleggsprøving, arbeidsfysiologi og forebygging av ulykker. Dessuten ble det lagt inn i kurset noen få forelesninger om fisken som råstoff, og det ble gitt et par forelesninger om de spesielle arbeidsproblemer som formennene vil møte i fiskeindustrien.

En har inntrykk av at kurset var meget vellykket, og en har grunn til å tro at deltakerne har fått verdifulle impulser til bedre enn før å bli i stand til å planlegge og lede et arbeid, slik at det utføres fagmessig og hurtig og med minst mulig omkostninger ved hjelp av de midler som man rår over. En vil videre anta at formennene i og med de kunnskaper som de har ervervet seg på kurset, vil føle at de står på et tryggere grunnlag i sine stillinger som arbeidsledere.

Tillegg.

Oversikt over den fylkesmessige fordeling av søkere og elever ved de forskjellige linjer ved statens fiskarfagskoler for skoleåret 1954/55.

		Finmark	Troms	Nordland	N.-Trøndel.	S.-Trøndel.	Møre og R.	Sogn og Fj.	Hordaland	Bergen	Rogaland	Aust.-Agd.	Akershus	Sum	
Laksevåg	Høvedsm.	Søkt	2	7			4	3	23	2	5		1	47	
		Elever	1				1	3	12	2	1			20	
	Motorpass.	Søkt	3	10			1	8	19		3			44	
		Elever		6			1	6	8					21	
	Kokker	Søkt	1	6	1		4	3	15	1	5	1		37	
		Elever	1	4			2		7		5			19	
Floro	Høvedsm.	Søkt		1			1	7	4					13	
		Elever		1			1	7	4					13	
	Kokker	Søkt		4		1	5	5	2		1			18	
		Elever		4		1	5	5	2		1			18	
Aukra	Høvedsm.	Søkt		3	5		3	17	1					29	
		Elever		3	5		2	16						26	
	Motorpass.	Søkt	3	8	16		1	7			1			36	
		Elever	2	6	11		5							24	
Bodø	Høvedsm.	Søkt	2	9	29									40	
		Elever	1	6	23									30	
Honningsvåg	Høvedsm.	Søkt	6	7		1		1						15	
		Elever	6	5		1								12	
	Motorpass.	Søkt	8	6	4									18	
		Elever	4	4	1									9	
	Kokker	Søkt	5	2	2									9	
		Elever	5	1	2									8	
Sum	Søkt	Høvedsmenn	8	21	42	1	3	22	12	27	2	5		1	144
		Motorpassere	11	17	30		1	8	8	19		4			98
		Kokker	6	8	7		1	9	8	17	1	6	1		64
		Tilsammen	25	46	79	1	5	39	28	63	3	15	1	1	306
	Elever	Høvedsmenn	7	15	29	1	2	18	10	16	2	1			101
		Motorpassere	6	10	18			6	6	8					54
		Kokker	6	5	6		1	7	5	9		6			45
		Tilsammen	19	30	53	1	3	31	21	33	2	7			200

